

OLIMPIADA JĘZYKA POLSKIEGO KLAS 4

Kod uczestnika

Eliminacje II stopnia 2022

I część. Zadania językowe

1. Wpisz brakujące litery.

43 pkt

Nie dla zmarzlucha

Z r...żnych wa...nych powod...w nie m...głbym sp...dzić ...ycia wsr...d wiecznych śnieg...w. Prosz... pomyśleć: wieczny śnie... r...wna się wieczne odśnie...anie. Tr...dno się z tym nie zgodzić. A kt...ż lubi odśnie...ać? Mo...e tylko polarny niedźwie..., choć i w to szcze...e w...tpię. Do śnieg...w nale...y dorz...cić mróz. Mr...z siarczasty przemra...a nam myśli, m...zg nie mo...e normalnie f...nkcjonować. Nie wiadomo, czy rz...cać w...wczas wa...ne obowi...zki i, przykrywaj...c się pie...yną, p...eczekać szt...rm zimy w ł...żku, czy mo...e r...szać się, biegać, skakać dla rozg...ewki, ale w ...adnym razie nie po...ucać świe...ego powiet...a.

2. Dobierz z nawiasów odpowiedni początek lub zakończenie podanych przysłów.

8 pkt

Nie ma dymu

Pasuje jak

....., tak się wyśpisz.

Mówiły jaskółki,

W tym największy jest ambaras,

..... głowa nie boli.

Na złodzieju

....., taka płaca.

(jaka praca * wół do karety * żeby dwoje chciało naraz * jak się pościelesz * że niedobre są spółki * bez ognia * od przybytku * czapka gore)

3. Podane wyrazy wpisz w odpowiednie rubryki tabelki.

15 pkt

rzeńskie, orzeźwił, wyrzeźbił, rzewny, porzeczkowa, rzeka, narzeką, rzeźucha, zakurzona, wierzba, uderzył, burza, rzucił, jarzębinowy, rzeńsa

rzeczowniki	przymiotniki	czasowniki

4. Dopisz nazwy mieszkańców planet, części świata w liczbie pojedynczej i mnogiej.

16 pkt

	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Mars	_____	_____
Ziemia	_____	_____
Europa	_____	_____
Ameryka	_____	_____
Polska	_____	_____
Litwa	_____	_____
Anglia	_____	_____
Włochy	_____	_____

5. Do podanych wyrazów dopisz „nie” razem lub osobno:

12 pkt

..... przyszedł śpi najlepszy
..... łatwo pokój miło
..... prawda zgoda źle
..... działa ma przyjaciel

6. Do podanych wyrażen dopisz liczbę mnogą:

8 pkt

- stary człowiek -
- nowe krzesło -
- grzeczny uczeń -
- mądra sowa -
- odważny strażak -
- młoda kobieta -
- szybki koń -
- miękkie futro -

7. Dopisz odpowiednie rzeczowniki:

6 pkt

	mówiły		pływały
	zasnęli		starali się
	będą budowali		tańczyły

8. Dopisz wyrazy przeciwstawne:

6 pkt

- wewnątrz - _____
- piekło - _____
- dół - _____
- czarny - _____
- wyżej - _____
- szeroki - _____

9. Wyjaśnij znaczenie podanych frazeologizmów:

4 pkt

- Chodzić spać z kurami – kłaść się spać bardzo wcześnie
- Złote ręce -
- Pisać jak kura pazurem -
- Siedzieć jak mysz pod miotłą -
- Mieć dużo na głowie -

10. Zapisz liczby słowami.

3 pkt

W ostatnim miesiącu dostałem (17)listów. Po (50)
..... kilometrach drogi okazało się, że jedziemy w
przecíwnym kierunku. Siostra Joli ma już (23)
..... lata.

W I części mogłeś(-aś) uzyskać 121 pkt.

Uzyskałeś (-aś) _____ pkt.

II CZĘŚĆ. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Przeczytaj uważnie tekst, a następnie wykonaj polecenia.

Pszczoły

Pszczoły należą do tej samej grupy zwierząt co osy i mrówki. Małe, włochate ciało pszczoły dzieli się na trzy odcinki: głowę, tułów i odwłok. Na głowie umieszczone są narządy zmysłów, dzięki którym pszczoła orientuje się w otoczeniu. Duże oczy zbudowane są z tysięcy drobnych ścianek. Oczy pozwalają pszczole dostrzegać wszelkie ruchy otoczenia, wybierać kierunek lotu i rozróżniać barwy kwiatów. Pszczoły są owadami społecznymi. Oznacza to, że żyją w grupach, w których każdy owad wykonuje specjalne zadania.

W gnieździe można spotkać trzy rodzaje pszczół: królową matkę, tysiące robotnic i setki dużych trutni. W każdym gnieździe jest tylko jedna królowa matka i tylko ona może składać jaja. Królowa jest największą pszczolą w gnieździe. Spędza w nim całe życie, które trwa od trzech do pięciu lat. Składa do 2000 jaj dziennie. Trutnie są samcami. Nie potrafią zdobywać pożywienia i nie mają żądań. Ich najbardziej charakterystyczną cechą są ogromne oczy, znacznie większe niż u robotnic czy królowej. Wszystkie robotnice są samicami, ale nie mogą składać jaj. Robotnice wykonują całą pracę w gnieździe. Mają na tylnych nogach rodzaj koszyeczka, w którym przenoszą pyłek zebrany z kwiatów. Nektar kwiatowy gromadzą natomiast na wolu.

W gnieździe robotnice wytwarzają gęsty miód, który jest pożywieniem dla królowej, larw i trutni. Produkują również wosk, z którego budują komórki gniazda. Robotnice mają żądła, którymi atakują każdego, kto im zagraża lub usiłuje wdrzeć się do gniazda. Wiele zwierząt wykrada miód produkowany przez pszczoły. Stanowi on pokusę nie tylko dla niedźwiedzi, lecz także dla os, mrówek czy chrząszczy. Z miodu korzystają także ludzie. Ci, którzy hodują pszczoły po to, żeby zbierać ich miód, nazywają się pszczelarzami. Pszczelarze wiedzą, jaką ilość miodu można zabrać z ula, nie krzywdząc pszczół. Miód jest bardzo zdrowym i smacznym pożywieniem.

Na podstawie: Parramons Editorial Team *Fascynujący świat. Pszczoły*

Zaznacz prawidłowe odpowiedzi:

1. Pszczoły należą do tej samej grupy zwierząt co:

1 pkt

A. osły i mrówki **B.** osy i muchy **C.** mrówki i osy

2. Czym na pewno są pszczoły?

2 pkt

A. zwierzętami **B.** mięczakami **C.** owadami **D.** gadami

3. Co pszczoły dostrzegają dzięki dużym oczom? 2 pkt

- A. zapach B. ruch C. barwy D. smak

4. Do każdego pytania zaznacz właściwą odpowiedź. 3 pkt

A. Ile w gnieździe jest trutni?	jeden	setki	tysiące
B. Ile w gnieździe jest królowych?	jedna	setki	tysiące
C. Ile w gnieździe jest robotnic?	jedna	setki	tysiące

5. Czy tekst o tym informuje? Obok każdego zdania zaznacz właściwe stwierdzenie.

6 pkt

A. Pszczoły żyją w grupach	informuje	nie informuje
B. Królowa matka ma żądło	informuje	nie informuje
C. Ciało pszczoły jest włochate	informuje	nie informuje
D. Pszczelarz nosi ubranie ochronne	informuje	nie informuje
E. Pszczoła ma na głowie czułki	informuje	nie informuje
F. Trutnie nie zdobywają pożywienia	informuje	nie informuje

6. Do ilu jaj dziennie może składać królowa matka?

1 pkt

- A. do 200 B. do dwóch tysięcy C. do dwudziestu tysięcy

7. Które pszczoły czym się zajmują? Obok każdego rodzaju pracy zaznacz odpowiedni rodzaj pszczoły.

7 pkt

A. składanie jaj	truteń	robotnica	królowa
B. zbieranie pyłków z kwiatów	truteń	robotnica	królowa
C. przenoszenie pyłku do gniazda	truteń	robotnica	królowa
D. gromadzenie nektaru	truteń	robotnica	królowa
E. wytwarzanie miodu	truteń	robotnica	królowa
F. wytwarzanie wosku	truteń	robotnica	królowa
G. budowanie komórek gniazda	truteń	robotnica	królowa

8. Oceń, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. Obok każdego z nich zaznacz słowo „prawda” lub „fałsz”.

8 pkt

- A. Pszczelarze wytwarzają miód. prawda fałsz

B. Osy bardzo lubią miód.	prawda	fałsz
C. Pszczelarze hodują pszczoły, żeby zbierać miód.	prawda	fałsz
D. Pszczoły nie są owadami społecznymi.	prawda	fałsz
E. Trutnie potrafią wytwarzać pożywienie.	prawda	fałsz
F. W gnieździe mogą być trzy królowe matki.	prawda	fałsz
G. Królowa matka spędza w gnieździe całe życie.	prawda	fałsz
H. Trutnie nie mają żadeł.	prawda	fałsz

9. Która pszczoła ma żądło, a która go nie ma? Obok każdego rodzaju pszczoły zaznacz właściwą odpowiedź. *2 pkt*

A. robotnica	ma żądło	nie ma żądła	nie wiadomo
B. truteń	ma żądło	nie ma żądła	nie wiadomo

10. Zaznacz zwierzęta, o których wiadomo, że usiłują wykraść miód wytworzony przez pszczoły. *4 pkt*

A. zające	C. chrabąszcze	E. osy	G. niedźwiedzie
B. mrówki	D. chrząszcze	F. muchy	H. motyle

11. Dla kogo nie jest przeznaczony miód, który wytwarzają robotnice? *2 pkt*

A. dla królowej	B. dla os	C. dla larw	D. dla mrówek

12. Które pszczoły mają największe oczy? *1 pkt*

A. królowe matki	B. robotnice	C. trutnie	D. nie wiadomo

W II części mogłeś(-aś) uzyskać 39 p.

Uzyskałeś (-aś) _____ punktów.

I CZĘŚĆ	39 pkt	
II CZĘŚĆ	121 pkt	
OGÓŁEM	160 pkt	